

פרטיכל מס' 3/27

מישיבת ועדת הכספים

ביום ב', ז' בשבט תשי"א - 15.1.51

היו"ר ד. צ. פנקס
א. מ. בניחובסקי
ד"ר י. בדר
ד"ר ה. פרדר
י. אפרתי
ש. דיין
פ. נפתלי
א. הרצפלד
ד"ר ס. סנה

נוכחים:

שר האוצר א. קפלן
י. גור - משרד האוצר
י. זילביגר - משרד המשפטים
ש. ספינק - מטעם משרד האוצר
ס. אלון - מזכיר הועדה.

מזמנים:

א. עבודת הועדה.
ב. הקמת חברה לשכון עולים שתקבל הלואה
מחברת "אמון" בערבות מסלתית.
ג. ועדת המשנה לבידור עניני שירות השדור.
ד. חוק השופטים.
ה. חוזה המילווה האמריקאי.
ו. חוק נכסי המדינה.
ז. חוק המילווה לפרדסנות.

סדר היום:

הישיבה נפתחה בשעה 10.30

(א) עבודת הועדה:

שר האוצר - א. קפלן:
אני רוצה להעמיד סדר על סדר היום את הסעיף
"ערבות להלוואה לסוכנות היהודית". היושב
ראש ואני נפגש עם נציגי הסוכנות היום אחר-הצהרים, ונוכל לקבל החלטה
בענין זה מחר.

(ב) הקמת חברה לשיכון עולים שתקבל הלוואה מחברת "אמון" בערבות מסשלתית:

שר האוצר - א. קפלן:
אני מבקש את הועדה לדון על ענין הקמת
חברה לשיכון עולים, ונתינת ערבות מסשלתית
להלוואה שתינתן לחברה זו על ידי חברת "אמון". החברה שתוקם תהיה חברה
מסשלתית במאה אחוז. חברה זו תוכל לקבל מיד הלוואה של 2 מליון דולאר
בסזוטנים, ויש סיכויים שהסכומים יגדלו בקרוב. הסכום של 2 מליון דולאר
ישלח אלינו עשרה ימים אחרי חתימת ההסכם. חברת "אמון" טוענת שבמשך
החדשים הקרובים תוכל להמציא לחברה המסשלתית עוד 2 או 3 מליון דולאר.
כסף זה ינתן תמורת משכנתאות על בתי-עולים. החברה מוכנה להעביר את
הכסף מיד, עוד לפני שהמשכנתאות תהיינה מוכנות, כפיקדון לבנק. בטירה
שהחברה המסשלתית תמציא משכנתאות, היא תוכל לקבל כסף מהבנק. המשכנתאות
תהיינה בערך של 40% מסחיר הבניה. הרבית שתשולם על ידי החברה המסשלתית
תהיה בערך 4,5% או 4%. חברת "אמון" דורשת את ערבות המסשלת בעד תשלום
ההלוואה והרבית בדולארים. כיון שהכסף יוחזר בדולארים, אין כאן שאלה
של קורס. ההלוואה ניתנת כרגע לזמן קצר באופן יחסי - אפסוף החברה המסשלתית
תצטרך להתחיל לשלם את הכסף בערך אחרי 6 חדשים, ולסיים את התשלומים
בתקופה של 5 שנים.

בתנאים של היום, כדאי מאוד לקבל את ההלוואה
הזאת, אם כי הרבית גבוהה במקצת. כיון שיש צורך בסתן ערבות מסשלתית
לתשלום ההלוואה, הרי, באופן פורמלי, צריכה הועדה לאשר את הערבות הזאת.

לפי החוקים (כפנימיים של חברת "אמון" היא
אינה יכולה לתת הלוואות לממשלה, אולם היא יכולה לתת הפוטקו"נגד
משכנתאות של חברה מסוימת. מכאן נובעת ההצעה להקים חברה מסשלתית.
חברת "אמון" יודעת שהחברה שתוקם תהיה מסשלתית. חברת "אמון" הוקמה בערך
לפני שנה בארצות הברית על ידי סוחרים יהודים גדולים, בצרוף כמה
עסקנים. בהנהלת החברה יש אנשים מסוגים שונים ומנוגדים. החברה הוקמה
מתוך מגמה לגייס 10 מליון דולאר כמינימום. היא רצתה לתת הלוואות
לשיכון הסתדרותי, עד 50% מערך הבית, בדולארים. אולם מסיבות שונות
נוצר מצב בו לא יכלה החברה לתת את ההלוואות לשיכון הסתדרותי. החברה
התחילה לאסוף כסף. היה לה כסף, והיא לא יכלה להשקיע אותו למטרה
האורגינלית שקבעה לעצמה. היתה לחברה הזו ברירה, או להחזיר את הכסף
לאנשים שמהם קיבלה אותו - ואז לא יהיו לה סכויים לקבל כסף בעתיד -
או למסור את הכסף בצורה אחרת. התנהל משא ומתן די ארוך בענין זה.
הנהלת חברת "אמון" טענה שיש לה חובה מוסרית כלפי חברת "השיכון
ההסתדרותי". אולם בינתיים, היא מוכנה לתת את הכסף לחברה מסשלתית, בערבות
הממשלה, לשיכון עולים.

אנו ניתן משכנתאות על בתי עולים שהממשלה
בנתה. נצטרך לרשום את הבתים האלה ולהוציא עליהם משכנתאות בגבולות
של 40% מערכם.

אני בעד קבלת ההלוואה הזו. אנו זקוקים
מאוד לדולארים ממשיים כעת, דולארים שיעמדו רק לרשות הממשלה. איננו
צריכים, לפי התנאים, להשקיע כסף חדש בעסק זה, אלא כסף שכבר הושקע.
אני מעונין מאוד ברצון הטוב של הקבוצה הזאת, חברת "אמון", אשר רצתה
להשקיע כספים בארץ והטרנסקציה לא יצאה לפועל. אני מבקש את הועדה
לאשר את נתינת הערבות על הלוואה של 2 מליון דולאר (יתכן שהסכום יגדל,
כפי שאמרת) שתינתן לחברה מסשלתית לשיכון עולים על ידי חברת "אמון"
באמריקה.

א.ס. גניחובסקי:
זה שנה שאנו שומעים שהממשלה תביא הצעה
בקשר לחברת שיכון, בקשר ל"עמידר" וכו'.

רס/רב

יש לדעת, פעם אחת ולתמיד, מי בעל-בית על השיכון בארץ. אני מבקש שלפני שאנו מקבלים הלוואה, תניח הממשלה הצעה על הקמת חברת שיכון, ותפרט את תפקידיה וסמכויותיה וכן את הרכבה של החברה הזאת. רק אחרי שתוקם החברה אפשר יהיה לתת לה ערבות. מה יהיו תפקידי החברה הזאת?

אני יודע על מקרה בו אמרו לממשלה שמוכנים לתת לה דולארים בחנאי שהיא תחזיר דולארים, והממשלה לא קיבלה את ההצעה. האם זו "פוליטי" חדשה של הממשלה, והיא תסכים גם במקרים אחרים לקחת דולארים תמורת דולארים שהיא תחזיר? אם תבוא חברה אחרת ותהיה מוכנה להביא חוטרי בנין, האם היא תקבל את אותה הזכות?

שר האוצר - א. קפלן: לא חשבתי, על ידי הקמת חברה זאת, לפתור את כל שאלות הבניה והנהלת המסק. אינני מציע להקים חברה שתבנה בתים, אלא חברה שתהיה מעין שומרת על הבתים הממושכנים, ותגבה את שכר-הדירה. יתכן שאחר-כך תהיה החברה הזאת החברה היחידה לטיפול בכניני עולים. מה שאני מציע כעת הוא ענין אדמיניסטרטיבי והנהלתי. על "עמידר" נדון לחוד.

הכסף שאני אקבל יעמוד רק לרשות הממשלה, והממשלה תוכל להשתמש בו כרצונה. אני אהיה מוכן לקבל עוד סכומים שיעמדו אך ורק לרשות הממשלה. המדובר כאן אינו על דביזים, אלא על כסף שיעמוד לגמרי לרשות הממשלה. ולכן אין כאן כל שנוי ב"פוליטי". השאלה שהציג סר גניחובסקי, בקשר לחברה אחרת שתסכים לתת דולארים לממשלה, היא שאלה רצינית, ויש לדון עליה.

ד"ר בדר: עלי לברך את שר האוצר בעד הצעה זו שהיא חשובה מאוד. בכל זאת, אם כי הקמת החברה הממשלתית היא פורמאלית הפעם, הרי צפא אמת הקמת חברה כזאת דורשת חקיקת חוק. הייתי מבקש את שר האוצר שיקבל את הדין הזה לגבי העתיד.

היו"ר ד. צ. פנקס: על סתן הערבות-נדון סחר. נראה לי שיש צורך ליסד חברה זו על פי החלטת הכנסת. הבתים שירשמו על שם החברה נבנו מתקציב הפיתוח, והפעולה הזאת צריכה למצוא ביטוי בחוק. אינני רוצה לעקב את הפרוצדורה. אני מבין שאנו דנים כרגע רק ביצירת המכשיר שיקרא "חברה לשיכון עולים" כדי לאפשר לחברה לקבל הלוואות. אני מניח שאם ההלוואה תחשב שהחזרת כספי פיתוח, נצטרך לבטל שטרי מקרקעין. את שאלת הדברים הקשורים עם בניה לעולים נשאיר פתוחה לעת עתה.

ד"ר פרמדר: אני מציע להפריד ולתת ערבות לשני מליון דולאר. עם כל הכבוד לאוצר ולממשלה, אינני מאמץ רואה אפשרות לקבל היום דולארים ל-5 שנים.

שר האוצר - א. קפלן: אני מבקש שתהיה ועדת משנה קטנה אשר תדון במקשה בענין הקמת החברה הממשלתית. כדאי לדון בבעיה הכוללת, אם כי היא אינה קשורה למקרה קונקרטי זה.

ס י כ ו ם :
=====

נבחרה ועדת משנה סורכנת מהחברים: פנקס, נפתלי, אפרתי, פרדר, בדר, רוקח רפטור, שמתפקידה יהיה לדון בענין הקמת חברה ממשלתית לשיכון.

רט/רב

ג) ועדת המסנה לבירור עניני שרות השידור:

היו"ר ד.צ. פנקס:
קבלתי מכתב ממשרד ראש הממשלה, בו מודיעים לי כי מנהל שרות השידור מוכן להופיע לפני ועדת המסנה המספלת בעניני שרות השידור. אני מבקש את מר גניחובסקי, שהוא סרכז ועדת מסנה זאת, לכנס את הועדה.

ד) חוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, השופטים ומבקר המדינה.

היו"ר ד.צ. פנקס:
קיבלתי הצעת חוק שבאה כתוצאה מהחלטתנו בענין משכורות השופטים. אני מציע להעביר את ההצעה לוועדת הכנסת, כדי שהיא תעביר אותה לכנסת. (קורא את הצעת החוק). חסרים כאן השופטים הצבאיים. דברתי עם התובע הכללי של הממשלה, והתברר לי מפיו שהשופטים הצבאיים מקבלים את משכורתם לא לפי דרגת קצינותם הצבאית, אלא בהתאם למשכורות שופטי המדינה. דבר זה הוא בלתי חוקי, כל זמן שהשופטים הצבאיים אינם נזכרים בחוק הזה. שאלו אותי, מה בדבר שופטים לעניני חינוך. איננו יכולים לקבוע משכורת לשופט שאינו קיים.

א.ס. גניחובסקי:
יש לי רושם שהתוספת "שאינו מקבל שכר" הוכנסה רק לגבי דיינים ושופטים דתיים. הוראה זו צריכה לחול על כל השופטים; אחרת יש לה טעם פגום.

שר האוצר - א. קפלן:
האם אי אפשר למצוא נסוח כללי, שיכלול את כל השופטים שיכולים להתמנות אי פעם?

י. זילבינגר:
המושג "שופט" איננו ברור ומוגדר בשום מקום כיום. לכן יש צורך בפירוט זה. אם יתמנה שופט תנועה, יש להניח שיהיה זה שופט שלום אשר מטפל בענין מיוחד. אותו הדבר חל גם לגבי שופטים אחרים. אין להניח שיבצעו משרות חדשות של שופטים.

ד"ר בדר:
בקשר לדיינים בתי-דין דתיים, יש להוסיף את המלים: "אשר נתמנו על ידי מוסדות סתאימים של הממשלה". דבר זה דרוש בעיקר לגבי דיינים מדתות אחרות.

אשר לשופטי בתי-דין צבאיים, הייתי מציע להוסיף "שופטי בתי-דין צבאיים קבועים", כי ישנם שופטי בתי-דין צבאיים המתמנים רק למשפט מסוים.

ד"ר פרדר:
תארתי לעצמי שמדובר על חוק מצומצם של שופטים ולא על חוק גדול. אני בעד זה שיהיה ברור שלא יוכל להופיע כשופט, אדם שלא יכלל בחוק בתור שופט. ההגדרות בחוק זה אינן מספיקות. אני מציע שהיה ברור מתוך החוק שהמדובר הוא על שופטים בלבד ולא על אנשים שיש להם פונקציות כאילו היו שופטים.

היו"ר ד.צ. פנקס:
שופטי בית-הדין העליון המוסלמי מונו בזמנו על ידי הנציב העליון; השופטים הדתיים היהודים מונו על ידי שר הדתות בהתייעצות עם הרבנות הראשית. אנו נבדוק מה המצב לגבי האחרים.

החוק הועבר לוועדת הכנסת, בצרוף ההערות שהושמעו על ידי חברי הועדה. ס י כ ו ם
=====

ה) חוקה המלווה האסריקאי:

שר האוצר - א. ספלון:
ברצוני להניח על שולחן הועדה את החוזה
על המלווה האסריקאי, כפי שנחתם. כל חבר
ועדת הכספים שירצה בכך, יוכל לקרוא אותו.

ו) חוק נכסי המדינה:

היו"ר ד.צ. פונקס:
בסעיף 5(ב)(1) הציע ד"ר סנה הצעה (קורא
את ההצעה). אנו סכמנו בהצבעה שהממשלה
רשאית להעניק זכיון לתקופה שאינה עולה על 3 שנים בלי אישור ועדת
הכספים; לתקופה שבין 3-10 שנים - באישור ועדת הכספים; לתקופה שעולה
על 10 שנים - באישור הכנסת. סיכום זה מתייחס לסעיף 5(ב)(2). בסעיף
5(ב)(1) עומדת השאלה אם הממשלה זכאית למכור נכסים או לא. ועדת המסנה
הציעה שהממשלה תהיה רשאית למכור נכסי מדינה בעיר. כן הציעה ועדת
המסנה שהממשלה לא תהיה רשאית למכור נכס מנכסי המדינה שאינם קרקע
עירוני, אשר שטחו עולה על 100 דונם. סר דיין הציע שהממשלה לא תהיה
רשאית למכור נכסי מדינה שאינם קרקע עירונית אלא לקרן הקיימת.
סר הרצפלד הציע שתהיה זכות קדימה לקרן הקיימת בסכירות כאלה. הוא
הציע שברגע שיהיה צורך בקרקע מסוימת שאינה באיזור עירוני, תוכרז
הקרקע הזאת כנמצאת באיזור עירוני. הוא הציע שלמטרת פיתוח אפשר יהיה
להכריז על שטח מסוים כעל שטח עירוני, ובזה רצה לפתור את הבעיה, בלי
להרשות לממשלה למכור קרקע חקלאית.

י. אפרתי: אני מציע שכל מכירה תיעשה באישור הכנסת.

היו"ר ד.צ. פונקס:
הצעתו של סר הרצפלד אינה יכולה להתקבל,
כיון שאין אפשרות להכריז על שטח מסוים
באיזה שהוא מקום במדינה כעל שטח עירוני. אם נבנה במקום מסוים בדרך
לבאר-שבע ירצו להקים מפעל מסוים על 80 דונם קרקע, אי-אפשר להכריז על
שטח זה כעל שטח עירוני, מאחר ששטח יכול להיות עירוני רק אם חל עליו
חוק של רשות מקומית וכו'. אפשר להגביל את המכירה רק לשם פיתוח תעשייתי
או כלכלי, ולא לשם פיתוח חקלאי. אני מציע שבתנאי זה, תהיה הממשלה
רשאית למכור עד 100 דונם, ובאישור ועדת הכספים, כל שטח שהוא.

ד"ר פדרר:
אינני מציע שיהיו כאן בדיוק אותם
הסעיפים כמו בחוק רשות הפיתוח,
אולם אני רוצה שיהיה קן שותף בפוליטיקה של הפעולות. אני מבין שהממשלה
חופשית למכור קרקע עירונית כרצונה. אני מסכים לכך, כיון שבין כך
שטח הקרקע הזאת הוא מצומצם. ביחס לאדמה חקלאית, בדרך שאין זה כדאי
לדון על 100 דונם. ביחס לשטחים יותר גדולים, אני רוצה להבטיח שאם
שלא תמכר קרקע חקלאית למטרה אחרת מאשר פיתוח. אפשר יהיה למכור אדמה
חקלאית רק בתור יוצא מן הכלל, לפיתוח תעשייתי או לפיתוח רצוי אחר.
אני מציע להוסיף את המלים "אלא באישור ועדת הכספים, ולמגמת פיתוח
תעשייתי, אקאא לצורך פיתוח שאינם חקלאי".

ד"ר בדר:
אסור לנו להכניס פוליטיקה לחוק. אפשר
להגדיר את הסעיף הזה בחוק רק על ידי
הגדרות המתקבלות על הדעת מנקודת מבט חוקית. בדרך כלל, העברת רכוש
דלא נייד של המדינה, מוכרחה להיות תלוי באישור הכנסת. לו היינו
שומרים על הדין הזה במאה אחוזים, לא היה צורך לדון בשאלה זו. אולם
דרוש קנה מידה. במקרים ידועים, יהיה הדבר נתון לשיקול דעתה של הממשלה;
במקרים אחרים, יהיה זה רק בהסכמת ועדת הכספים או הכנסת. אי-אפשר
לדון בנת-אחת על סרקעין ועל זכיונות. אני מציע לחלק את הסעיף לשניים,
ולהגדיר זאת לפי הערך או המחיר.

ד"ר פרדר:

מחיר הוא מושג מפורק ביותר.

ד"ר בדר:

אם כך, יש להגביר לפי הגודל הטכסמלי של המגדש העירוני או הכפרי. בענינים אלה, יש להטיל על הממשלה להגיש פעמים או ארבע פעמים בשנה דין וחשבון לכנסת או לוועדת הכספים. אני מציע שבקשר למגדשים מסוג שני, לפי הגודל, יהיה צורך במסכת ועדת הכספים, ובקשר למגדשים גדולים מאוד, יהיה צורך בהסכמת הכנסת. כן אני דורש את הסכמת הכנסת במקרה של סתן זכיון. עניני זכיון בארצנו הם ענינים עדינים מאוד.

האם ברור לוועדה שבחוק זה היא מבטלת מושגים כל כך מכוונים בכל הארץ כמו "מואת", "מושרוקה" ו-"ואקף"? האם ברור שעושים מרכוש עזוב נכס פרטי? אני עומד על כך שהחוק יכלול "ואקף".

א. הרצפלד:

אני מחייב את הסיג שמציעים פה, בקשר לצרכי פיתוח לא חקלאי. אולם אני מציע שהאדמה תמסר גם במקרה כזה בחכירה ולא במכירה. אם כבר רוצים להכניס את המלה "מכירה", הייתי מציע למחוק את המלים "ושטחו" ו"ינו עולה על 100 דונם".

ש. דיינ:

הממשלה יכולה להכריז על כל קרקע שהיא רוצה לבנות עליה ספעל לשם פיתוח, כי היא אדמה עירונית, כמקום שהיא חושבת לבנות עליו עיר. אני חוזר על הצעתי: "הממשלה לא תהיה רשאית בשם המדינה למכור קרקע מניכסי המדינה שאינה קרקע עירונית, אלא לקרן הקיימת".

פ. נפתלי:

ברצוני להעיר הערה לחברים הרוצים להביא לאישור ועדת הכספים ענינים קטנים מאוד. התוצאה שיכולה להתקבל מהחלטה כזאת, אינה חיובית בהחלט. או שנהיה עסוקים תמיד בדברים קטנים, או שאישור ועדת הכספים יהיה אישור פורמלי גרידא. בענינים כאלה יש לתת חופש ידוע לממשלה ולשיקול דעתה. אינני מקבל את הדעה, שאי-אפשר לקבוע את המטרה בחוק. החוק לא יחייב את הקונה אלא את הממשלה, והממשלה יודעת לאיזו מטרה היא סוחרת את הקרקע.

שר האוצר - א. ספלן:

אני מציע להוסיף "פרט לקרן הקיימת ולרשות הפיתוח", כי בשני מקרים אלה

אין צורך בהגבלות.

הי"ר ד.צ. פנקס:

אני קובע שאנו מחלקים את הסעיף הזה לשניים, כדי להפריד בין מכירות קרקע ונתינת זכיון למכרות. אנו מחליטים ש"הממשלה לא תהיה רשאית בשם המדינה להעניק זכיון למכרות ומחצבים מנכסי המדינה, שתוקפם לתקופה של 3 שנים או לתקופות הסגסגות למעלה מ-3 שנים, אלא באישור ועדת הכספים, ולתקופות של למעלה מ-10 שנים, אלא באישור הכנסת". זה יהיה החלק הראשון של הסעיף. כן אנו מחליטים שהממשלה תהיה זכאית למכור נכסי המדינה בעיר בלי הגבלות.

בקשר לאדמה שאינה עירונית, הרי הממשלה תהיה זכאית למכור קרקע כזאת, עד 100 דונם, לצורך פיתוח שאינו פיתוח חקלאי, בלי אישור; מכירת קרקע לא עירונית, לצורך פיתוח שאינו פיתוח חקלאי, למעלה מ-100 דונם ועד 1.000 דונם, תיעשה באישור ועדת הכספים. על שטחים יותר גדולים יהיה צורך באישור הכנסת, אלא אם המכירה היא לקרן הקיימת, לרשות הפיתוח ולרשויות המקומיות.

ברשות הפיתוח, ההגבלה למכור קרקעות היא יותר חמורה. שם המוסדות העומדים בדרגה שניה הם: הקרן הקיימת, הרשויות המקומיות ומוסד לישוב ערבים. שם אי-אפשר בכלל למכור אדמה לפרטים. (קורא את הסעיף הסתאים בחוק רשות הפיתוח).

א. הרצפלד:

אני מציע לכתוב: "לקרן הקיימת לרשויות המקומיות ולמוסד לישוב ערבים". אם הוועדה אינה מסכימה לזה, אני מציע לחלק את הסעיף לשניים, החכימה

היו"ר ד. צ. פנסט:

(קורא את הסעיפים 5, 6 ו-8).
בסעיף 8, נתנו לנוסח צורה חיובית,
לעומת הצורה השלילית שהיתה בהצעה המקורית.

א. ס. גניחובסקי:

אני מתנגד למילה "דמו".

י. זילביגר:

הייתי מבקש את חברי הועדה, לא להתערב
בפרטי הניסוח. המושג "דימו" הוא מקובל,
וועדת החוקה סמכה עליו את ידה.

ד"ר בדר:

האם אפשר לדעת, איזה טרנסאקציות נעשו
עד היום? מן הסעיף הזה אני מבין
שהגבלות חלות גם על העבר; לכן, גם חובת הפרסום חלה לגבי העבר.

י. גור:

יום יום נעשות טרנסאקציות של חכירה.
עד עתה לא היתה לנו אפשרות למכור.
לא יכולנו לעצור את העבודות המעשיות עד לאישור הכנסת.

ס י כ ו ם :
=====

הסעיפים הנ"ל נתקבלו ע"י הועדה.
הטרנסאקציות שנעשו בעבר תפורסמה.

ד"ר ס. סנה:

אני מציע להוסיף סעיף 5 (ג) בלשון זו:
"הממשלה תבטל, תוך שנה אחת מיום כניסת
חוק זה לתוקפו, את כל הזכיונות שניתנו ע"י הממשלה הטנדט לחברות
או לפרטים זרים, ותעביר את נכסיהם לרשות המדינה בתנאים שיובאו לאישור
בכנסת".

ד"ר בדר:

אני מציע להוסיף סעיף 5 (ג) בלשון זו:
"כל זכיון שניתן בא"י ע"י שלטונות
זרים, לטובת חנוח ש"י זרות, ייראה כבטל מיום כניסת חוק זה לתוקפו,
אלא אם הוא יאושר ע"י הכנסת".

ס י כ ו ם :
=====

הועדה דחתה את הצעות ד"ר סנה וד"ר
בדר לגבי תוספת סעיף 5 (ג).

ד"ר סנה וד"ר בדר שומרים לעצמם זכות

להסתייגות בענין זה.

שר מאוצר א. ספלון:

אני מבקש את היו"ר להודיע בכנסת
שהועדה דחתה את ההצעות הנ"ל של ד"ר
סנה וד"ר בדר, לא מפני שדנה בגופו של הענין, אלא מפני שענין זה
אינו שייך לדיון על חוק נכסי המדינה.

היו"ר ד. צ. פנסט:

אני אודיע בכנסת, שהמצב החוקי של
כסה מן הזכיונות סרם התברר די צרכו.

היו"ר ד. צ. פנסט:

(קורא את סעיף 9).

ס י כ ו ם :
=====

הסעיף אושר ע"י הועדה.

היו"ר ד.צ. פנקס:

(קורא את סעיף 10).

המספטים יתקין.

אני מציע למחוק את המלה "רשאי" ולכתוב "שר

י. זילביגר:

עבר זה אינו מקובל.

היו"ר ד.צ. פנקס:

האם אוכל למסור הודעה ששר המספטים ישתמש בזכותו זו?

ד"ר בדר:

כשנתקבל תיקון לחוק הירושה בוועדת החוקה בזמנו, קבלה ועדת החוקה אלא הודעה ממשרד המספטים, שכמה ליקויים שנשארו נחוק הירושה בנוגע להעברת ירושה לטובת המדינה, במקרים שלא נשארו יורשים או קרובים לאזרח זר שמת ונכסיו בארץ, יתוקנו בחוק נכסי המדינה. דבר זה לא נעשה, ואני מבקש שיעבירו את השאלה הזאת לדיון נוסף בוועדת החוקה לפני שהחוק יועבר לכנסת.

י. זילביגר:

במדה שאתה מתכוון לעזבונות של זרים, הרי הדבר קיים בחוק הירושה. כאן מדובר על "בונה-ווקנסה".

ד"ר בדר:

כל הכוונה היא, שהמדינות הזרות לא תקבלנה ירושה ממדינת ישראל על סך חוקים שלהם. דבר זה אינו

שייך לחוק הירושה.

י. זילביגר:

סעיף זה אינו מתכוון להכניס שינויים בקשר לקרקעות שאין להם בעלים, אלא רק גושפנקא חוקית לסוגי הקרקעות שאין להם בעלים. יושבת ועדה מיוחדת, בראשות שופט מחוזי, המעבדת תיקונים לחוק הקרקעות. חוק נכסי המדינה נמנע מלהכניס תיקונים במשפט הקיים.

ד"ר בדר:

בנוגע לחוק זה, "מאות", אלא אדמה שאין לה בעלים, מתחלת. אינני יודע מה עושים במשרד להסדר קרקעות, ואם מה שעושים שם חוקי. אך כל זמן שאדמה היא "מאות", אין לה בעלים. אותו הדבר בקשר ל"סטרואקה".

היו"ר ד.צ. פנקס:

קבענו, שכל אדמה שאין לה בעלים, שייכת למדינה.

ד"ר בדר:

אני מציע לכתוב שכל אדמות "מאות", "סטרואקה" ו"ווקף", אינם נכסי המדינה.

ס י כ ו ם :

=====

הועדה אשרה את סעיף 10.
הועדה דחתה את הצעת ד"ר בדר להוסיף הערה שכל אדמות "מאות" סטרואקה ו"ווקף" אינן נכסי המדינה.

סעיף ז. חוק המילווה לפרדסנים:

שר האוצר א. קפלון:

התברר שהמילווים שניתנו לפרדסנות אינם מספיקים כדי לסיים את פעולת השיקום, והפרדסנים דרשו מילווה נוסף. הם דרשו יותר מהסכום המוצע, אך הגענו להסכם על סכום של 380 אלף ל"י.

היו"ר ד.צ. פנקס:

(קורא את סעיף 1 וסעיף 2)

שר האוצר א. קפלון:

התנאים הקודמים היו שונים, כיון שאז קבלנו את הכסף מחמרי האריזה שהיו לפרדסנים. חלק מן ההלוואה שניתנה אז היתה ל-12 שנה, ב-2,5 אחוזים, ואלק - ל-5 שנים. לא תהיה כאן הפליה, מכיון שאותם האנשים יקבלו את הכסף. הדבר הוסכם, בידיעת המועצה לשיווק פרי-הדר.

י. אפרתי:

אני סוכן להשיג את כל הפרטים בענין זה.

היו"ר ד.צ. פנקס:

(קורא את הסעיפים 2 (ב) ו-3)

האם אפשר להניא בחשבון העברת פרדס, במקרה

שהקרקע משועבדת?

שר האוצר א. קפלון:

בהסכמת שר האוצר אפשר לעשות הכל.

ד"ר י. בדר:

כאן סוכרן להיות תנאי, שתעודה משר האוצר, המוכיחה שאדם לא קבל הלוואה, או שלם אותה, תתקבל תוך זמן קצוב. בית-המשפט לא יוכל לקבוע פסק-דין בלי תעודה משר האוצר.

שר האוצר א. קפלון:

המועצה לשיווק פרי-הדר דרשה להכניס את הסעיף הזה, כדי שהוא תוכל לפקח. אחרת לא נוכל לעת

אילו אדמה הועברה.

ד"ר י. בדר:

הקשיים בסעיף זה נגרמים למי שלא קבל את העזרה, ולא למי קבל הלוואה.

היו"ר ד.צ. פנקס:

ד"ר בדר לא השתתף בוועדת המשנה שעיבדה את חוק המילווה לפרדסנות בפעם הראשונה. ההגבלה הכחחית, היות ואין משכנתא, ובטבו אין יודעים אם פרדסן מסוים שרוצה להעביר אדמה חייב כסף או לא.

ד"ר י. בדר:

אני מציע לכתוב בסעיף זה "על שר האוצר לתת תעודה או לסרב לתת אותה, תוך חודש אחד מיום

קבלת בקשה מתאימה".

ס י כ ו ם :
=====

הוועדה דחתה את הצעתו של ד"ר בדר.
ד"ר בדר שומר לעצמו זכות להסתייגות.

הי"ר ד. צ. פנקס:

(קורא את סעיף 4)
(קורא את סעיף 5)
אני מציע למחוק את המלה "מקלל" בסעיף 5.

ד"ר בדר:

אני מציע למחוק את סעיף 5. אם זה ענין של המבקש, הרי אין צורך במסמכים; אם המדובר הוא במי שכבר קבל את ההלואה, הרי אי אפשר לדרוש ממנו מסמכים אחרי שקבל אותה. אני סבור שהסעיף הדין בהודעה כוללת, מספיק.

הי"ר ד. צ. פנקס:

אמנם המועצה לא תדרוש, אלא דבר הביוני. אולם, זה לא נאמר כאן.

ס י כ ו ם
=====

קבלת
הוחלט להוסיף את המלים "בקשר עם/המילווה"
בסעיף 5 ולא לכלול "בקשת המילווה".

ד"ר מ. סנה:

אני מבקש לרשום לי זכות לניסוח אחר של סעיף 2 (א), בדבר תנאי המילווה.

ש, דיין:

נאמר לי כי אנשים שיש להם פרדס קטן ס-3 דונם, לא יוכלו להשנות מהלואות אלו. לא ראיתי את ההוראה הזאת בחוק זה.

הי"ר ד. צ. פנקס:

האם באמת יש כדאי לתת לאדם סכום של 30 ל"י, כהלואה ל-8 שנים? נוכל לשאול את משרד החקלאות, אם קיימת הוראה פנימית בענין זה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.30